

9. ÜNİTE

KİMYASAL TEPKİME TÜRLERİ

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

BU KONUDAN ÇÖZECEĞİMİZ SORU SAYISI

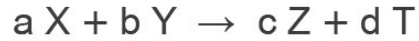
26

PARAKSİLEN KİMYA

Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

Kimyasal Tepkimeler

- ⇒ Tabiatta veya laboratuvar şartlarında gerçekleşen kimyasal bir olayın denklem şeklinde gösterilmesine kimyasal tepkime denir.
- ⇒ Kimyasal tepkimelerde →un solundaki maddelere harcanan madde (tepkimeye giren, reaktif) →un sağındaki maddeler ise tepkime sonucu oluşan (ürün) maddedir.

- ⇒ Yukarıdaki tepkimede X ve Y harcanarak Z ve T oluşur.
- ⇒ Tepkimedeki a,b,c ve d harcanan madde ve ürünlerin mol sayısı oranını verir.
- ⇒ Katsayılar tepkime denkleştirilerek bulunur.

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

⇒ Bir kimyasal tepkime süresince değişmeyen özelliklere **KORUNAN** özellikler denir.

⇒ Bir kimyasal tepkimede:

- ▶ Atom sayısı ve türü
- ▶ Toplam kütle
- ▶ Her bir atomun proton sayısı ve toplam proton sayısı
- ▶ Her bir atomun nötron sayısı ve toplam nötron sayısı
- ▶ Toplam elektron sayısı
- ▶ Çekirdek yapısı ve çekirdek yükü
- ▶ Toplam elektriksel yük
- ▶ Toplam enerji

KORUNUR

**TYT
KİMYA**

**PARAKSİLEN
KİMYA**

Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

- Bir kimyasal tepkimede:
  - ▶ Mol sayısı, molekül sayısı
  - ▶ Madde sayısı ve türü
  - ▶ Her bir atomun elektron sayısı
  - ▶ Hacim, basınç, fiziksel hâl, renk, koku, tat, iletkenlik gibi fiziksel özellikler

KORUNMAYABİLİR

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

DENKLEŞTİRME

- ⇒ Denkleştirme bir tepkimenin giren ve ürünlerindeki atom sayılarını (12. sınıf redoks konusu için alınan verilen elektron sayılarını ve varsa toplam yükleri de) eşitleme işlemidir.
- ⇒ Bir kimyasal tepkimeyi denkleştirmenin kesin bir kuralı yoktur ancak yapılacak bazı şeyler denkleştirmeyi kolaylaştırır:
- ⇒ Denkleştirme sırasında en karmaşık bileşiğin başına 1 verilerek başlanır.
- ⇒ Elementel hâldeki maddeler sona bırakılır.
- ⇒ H_2 ve O_2 sona bırakılır.

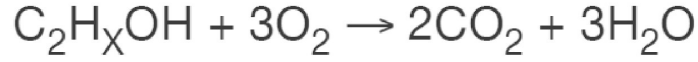
TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

HIZ YAYINLARI

Yukarıda verilen tepkime denklemi incelendiğinde atom sayıları denkleğinin korunması için X kaç olmalıdır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4   E) 5

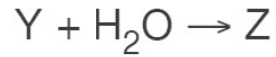
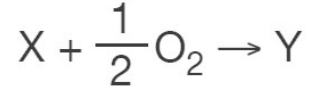
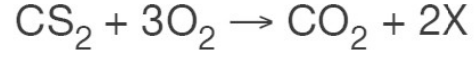
TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

HIZ YAYINLARI

Yukarıdaki denkleştirilmiş ardışık tepkimelerde yer alan X, Y ve Z maddeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	<u>X</u>	<u>Y</u>	<u>Z</u>
A)	SO_3	SO_2	H_2SO_3
B)	SO_2	H_2SO_4	SO_3
C)	SO_3	SO_2	H_2SO_4
D)	SO_2	SO_3	H_2SO_3
E)	SO_2	SO_3	H_2SO_4

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

**DÖRT
DÖRTLÜK**
KONU PEKİŞTİRME TESTLERİ

$\dots\text{Fe}_2\text{O}_3(\text{k}) + \dots\text{H}_2(\text{g}) \rightarrow \dots\text{Fe}(\text{k}) + \dots\text{H}_2\text{O}(\text{s})$ tepkimesi en küçük tam sayılar ile denkleştirildiğinde, demir atomunun $\text{Fe}(\text{k})$ katsayısı aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4   E) 5

**TYT
KİMYA**

**PARAKSİLEN
KİMYA**

Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

**DÖRT
DÖRTLÜK**
KONU PEKİŞTİRME TESTLERİ

Tepkimeye giren maddelerin toplam atom sayısı ve türü, ürünlerdeki maddelerin toplam atom sayısı ve türüne eşittir. Buna göre eşit olmayan tepkime denklemleri denkleştirilir.

tepkimesi en küçük tam sayılarla denkleştirildiğinde NH_3 , NO ve H_2O bileşiklerinin katsayıları aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	<u>NH_3</u>	<u>NO</u>	<u>H_2O</u>
A)	2	2	3
B)	2	3	4
C)	4	4	6
D)	4	5	6
E)	4	6	6

**TYT
KİMYA**

**PARAKSİLEN
KİMYA**

Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

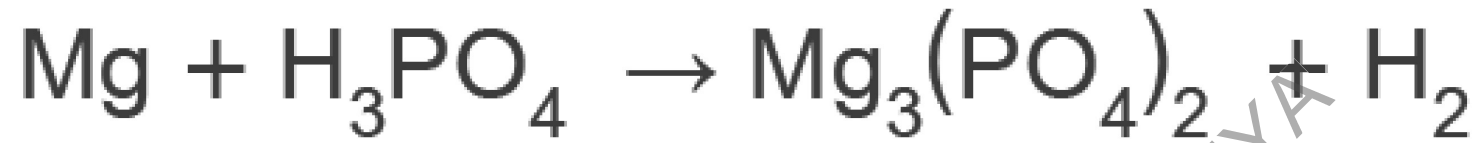

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

PARAKSİLEN KİMYA

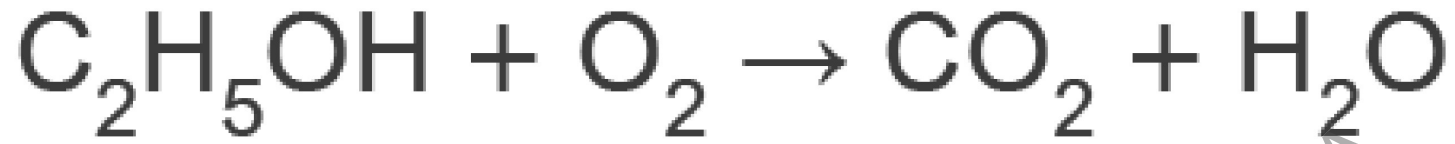

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

PARAKSİLEN KİMYA

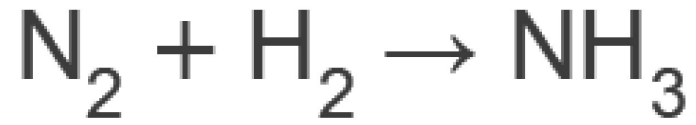

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

PARAKSİLEN KİMYA

TYT
KİMYA

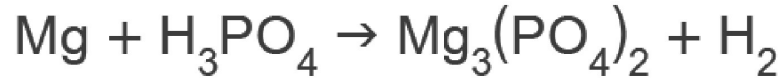

PARAKSİLEN
KİMYA

Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

ÖSYM BENZER SORU -1 | 2010-2017

Yukarıdaki tepkime en küçük tamsayılarla denkleştirildiğinde ürünlerdeki toplam atom sayısı kaç olur?

- A) 9   B) 13   C) 15   D) 19   E) 21

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

HIZ YAYINLARI TYT KİMYA SORU BANKASI TEST 81 i ÇÖZÜNÜZ

TEMEL DÜZEY
TEST 81

KİMYASAL TEPKİMELER VE DENKLEMLER
Kimyasal Tepkime Denklemlerinin Denkleştirilmesi

7. $3Fe_2O_3 + 6H \rightarrow 9Fe + 4X$
Yukarıdaki denkleştirilmiş tepkime denkleminde X ile belirtilen madde aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?
A) Al_2O_3 B) $Al(OH)_3$ C) AlH_3
D) Al_2O_3 E) Fe_2O_3

8. Bir kimyasal tepkimede, girenlerin toplam kütleleri 20 gr ve ürünlerin atom sayısı ve cinsleri eşittir. Denklemde iyonlar var ise yük dengesi de bulunmamaktadır. Bu bilgiye göre,
 $Bi + 6H^+ + 3O^{2-} \rightarrow Bi_2O_3 + 3H_2O$
denkleştirilmiş tepkime denklemindeki X ile belirtilen madde aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?
A) NO_2 B) N_2O C) NO_2
D) N_2O E) N_2O_3

9. $H_2SO_4(judul) + 2KOH(sudul) \rightarrow K_2SO_4(judul) + 2H_2O(l)$
Yukarıda verilen denkleştirilmiş tepkime denklemini incelendiğinde x ve y değerleri kaç olmalıdır?

	x	y
A)	1	2
B)	2	1
C)	2	3
D)	2	4
E)	1	4

10. $C_2H_5OH + O_2 \rightarrow CO_2 + H_2O$
tepkimesi denkleştirildiğinde O_2 'nin katsayısının H_2O 'nun katsayısına oranı kaç olur?
A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

11. Kapalı bir kapta gerçekleşen kimyasal tepkimelerin tümü için;
I. toplam elektron sayısı,
II. atomların çapı ve elektron sayısı,
III. toplam yük,
IV. molekül yapısı
özelliklerinden hangileri kesinlikle değişmez?
A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) I, II, III ve IV

12. $CS_2 + 3O_2 \rightarrow CO_2 + 2X$
 $X + \frac{1}{2}O_2 \rightarrow Y$
 $Y + H_2O \rightarrow Z$
Yukarıdaki denkleştirilmiş ardışık tepkimelerde yer alan X, Y ve Z maddeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	X	Y	Z
A)	SO_2	SO_2	H_2SO_3
B)	SO_2	H_2SO_3	SO_3
C)	SO_2	SO_2	H_2SO_3
D)	SO_2	SO_3	H_2SO_3
E)	SO_2	SO_3	H_2SO_4

7-D 8-B 9-D 10-A 11-B 12-E

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

KİMYASAL TEPKİME TÜRLERİ

- ▶ Yanma Tepkimeleri
- ▶ Sentez Tepkimeleri
- ▶ Analiz Tepkimeleri
- ▶ Asit - Baz Tepkimeleri
- ▶ Çözünme - Çökelme Tepkimeleri

**TYT
KİMYA**

**PARAKSİLEN
KİMYA**

Yanma Tepkimeleri

1. YANMA TEPKİMLERİ

- ⇒ Reaktiflerinde O_2 olan tüm tepkimeler yanma tepkimeleridir.
- ⇒ Elementlerin yanması sonucu yanan elementin oksijen ile oluşturduğu bileşiği yani oksidi oluşur.

- ⇒ Bileşik yanarsa bileşikteki her elementin ayrı ayrı oksit bileşiği oluşur.

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Yanma Tepkimeleri

- ⇒ Hidrokarbonların (sadece C ve H den oluşan bileşiklerin) yanması sonucu CO_2 ve H_2O oluşur. Bu tepkimeler denkleştirilirken önce C sonra H ve en son O denkleştirilir.

**TYT
KİMYA**

**PARAKSİLEN
KİMYA**

Yanma Tepkimeleri

⇒ Yanma olayının gerçekleşmesi için gerekli şartlar;

- ▶ Yanıcı Madde
- ▶ Yakıcı Madde (Hava veya O_2)
- ▶ Tutuşma sıcaklığı

PARAKSİLEN KİMYA

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Yanma Tepkimeleri

- ⇒ C içeren yanıcıların yanması sırasında ortamda yeterince oksijen yoksa tam yanmaz, bu tür yanmalarda CO ve C oluşur. CO tatsız, renksiz ve kokusuz zehirli bir gazdır.

**TYT
KİMYA**

**PARAKSİLEN
KİMYA**

Yanma Tepkimeleri

- ⇒ Bir maddenin yangın söndürücü olarak kullanılabilmesi için
- ▶ Yanmaması (veya yangının türüne bağlı olarak tutuşma sıcaklığının yüksek olması)
  - ▶ Havadan ağır olması
  - ▶ Zehirsiz olması
- gereklidir.

**TYT
KİMYA**

**PARAKSİLEN
KİMYA**

Yanma Tepkimeleri

- ⇒ Yanma tepkimeleri ısı vererek (ekzotermik) gerçekleşirken azot gazının (N_2) yanması endotermiktir.

PARAKSİLEN KİMYA

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Yanma Tepkimeleri

X_nO_m tipi bileşiklerde X alabileceği en büyük değeri almışsa bileşik yanmaz.

${}_7N : 2,5$

+1	+2	+3	+4	+5
N_2O	NO	N_2O_3	NO_2	N_2O_5

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Yanma Tepkimeleri

$_{16}\text{S} : 2,8,6$

+2	+4	+6
SO	SO ₂	SO ₃

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Yanma Tepkimeleri

${}_6\text{C} : 2,4$

+2	+4
CO	CO ₂

PARAKSİLEN KİMYA

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Yanma Tepkimeleri

HIZ YAYINLARI

$C_nH_{2n}O$ genel formülüne sahip bir organik bileşik yakıldığında CO_2 ve H_2O açığa çıkıyor.

Buna göre, $C_nH_{2n}O$ bileşiğinin bir mol'ünün tamamen yanması için gereken O_2 gazı kaç moldür?

A) $\frac{3n - 1}{2}$

B) $\frac{3n}{2}$

C) $\frac{3n + 1}{2}$

D) $3n$

E) $\frac{5n}{3}$

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Yanma Tepkimeleri

HIZ YAYINLARI

Aşağıdaki bileşik örneklerinden hangisi yanmaya karşı asaldır? ($_6\text{C}$, $_7\text{N}$, $_{16}\text{S}$)

A) CO

B) NO

C) SO_2

D) N_2O

E) N_2O_5

PARAKSİLEN KİMYA

TYT
KİMYA

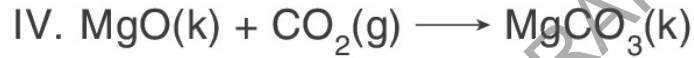
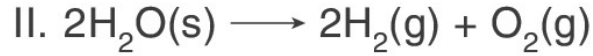
PARAKSİLEN
KİMYA

Yanma Tepkimeleri

Maddelerin oksijen gazı ile gerçekleştirdiği tepkimelere yanma tepkimeleri denir.

Buna göre

verilen tepkimelerden hangileri yanma tepkimesidir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) I ve III

E) II ve IV

**TYT
KİMYA**

**PARAKSİLEN
KİMYA**

Yanma Tepkimeleri

**DÖRT
DÖRTLÜK**
KONU PEKİŞTİRME TESTLERİ

C, H ve O elementlerini içeren organik bileşiklerin yanması sonucu CO_2 ve H_2O oluşur.

Genel formülü $\text{C}_n\text{H}_{2n}\text{O}$ olan bir organik bileşiğin yanma tepkimesinde O_2 'nin katsayısı 4'tür.

Buna göre genel formülü verilen bileşiğin formülü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) CH_2O
- B) $\text{C}_2\text{H}_4\text{O}$
- C) $\text{C}_3\text{H}_6\text{O}$
- D) $\text{C}_4\text{H}_8\text{O}$
- E) $\text{C}_5\text{H}_{10}\text{O}$

**TYT
KİMYA**

**PARAKSİLEN
KİMYA**

SORU-2

Saf bir X maddesinin yanması sonucu YO_2 ve Z_2O bileşikleri oluşuyor.

Buna göre X maddesi ile ilgili

- I. Formülünde Y ve Z atomları bulunur.
- II. Formülü YZ_2 'dir.
- III. Yangın söndürücü olarak kullanılabilir.

ifadelerinden hangileri kesinlikle doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

Yanma Tepkimeleri

HIZ YAYINLARI TYT KİMYA SORU BANKASI TEST 82 Yİ ÇÖZÜNÜZ

YİNE ÇÖZÜM

KİMYASAL TEPKİMELER VE DENKLEMLER

Yanma Tepkimeleri

TEMEL DÜZEY

TEST 82

1. Yanma olayı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Gümüşün karaması yannaya örnektir.
B) Maddeler yandığında çoğunlukla ısı açığa çıkar.
C) Yanma kimyasal bir olaydır.
D) Bütün yanma olaylarında CO₂ açığa çıkar.
E) Altın elementi oksijene karpı asadılır.

2. 1 mol gümüşün 100 gram satırıp bir organik tepkime sonucu CO₂ ve H₂O açığa çıkarıyor.
Buna göre, C₂H₆O bileşiminin bir molünün tamamen yanması için gereken O₂ gazı kaç mola olur?

A) $\frac{3n-1}{2}$ B) $\frac{3n}{2}$ C) $\frac{3n+1}{2}$ D) 3n E) $\frac{5n}{3}$

3. Aşağıdaki sistemde, pistonlar H ve Z kapları, K ve L ile bağlanmıştır. Sistemde bulunan gazların kimyasal formülleri aşağıdaki gibidir.

H kabı

C₂H₆O₂(g)

K kabı

Boş

L kabı

O₂(g)

Z kabı

Mutlaklar açılır, pistonlar itilerek C₂H₆O₂ ve O₂ gazlarının tamamı boş K kabına aktarılıyor.

Bu gazların arasında,

C₂H₆O₂(g) + O₂(g) → CO₂(g) + H₂O(g)

denkleminde göre artansız gerçekleşen tepkimeyle ilgili,

I. Yanma tepkimesidir.
II. Aynı koşullarda toplam kütle korunurken toplam molekül sayısı korunmaz.
III. En küçük tam sayılarla denkleştirildiğinde ürünlerin katsayıları toplamı, reaktanların katsayıları toplamından 5 fazla olur.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

4. C₂H₂ + O₂ → CO₂ + H₂O
C₂H₄ + O₂ → CO₂ + H₂O
C₂H₆ + O₂ → CO₂ + H₂O

Yukarıdaki yanma tepkimeleri en küçük tamsayılarla denkleştirildiğinde oluşan H₂O'nun katsayıları toplamı kaç olur?

A) 6 B) 7 C) 8 D) 9 E) 10

5. Sabit basınç ve sıcaklıkta gerçekleşen,

C₂H₄(g) + 3O₂(g) → 2CO₂(g) + 2H₂O(g)

tepkimesi ile ilgili,

I. Toplam molekül sayısı değişmez.
II. Gaz molekülü sayısı azalır.
III. Toplam nükleon sayısı değişmez.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Kapalı bir kapta gerçekleşen,

C₂H₆(g) + 5O₂(g) → 3CO₂(g) + 4H₂O(g)

tepkimesi ile ilgili öğrenciler,

Yusuf: Atom sayısı ve cinsi değişmez.
Selim: Toplam kütle değişmez.
Pınar: Toplam molekül sayısı artar.
Eda: Sabit basınç ve sıcaklıkta toplam hacim artar.
Ganize: Toplam nükleon sayısı değişmez.

değerlendirmelerini yapıyor.

Buna göre, hangi öğrencinin yaptığı değerlendirme hatalıdır?

A) Yusuf B) Selim C) Pınar
D) Eda E) Ganize

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Sentez (Oluşum) ve Analiz (Ayrışma) Tepkimeleri

2. SENTEZ TEPKİMELERİ

- ⇒ İki veya daha fazla kimyasal türün birleşip yeni bir kimyasal maddeye dönüştüğü tepkimelere sentez (oluşum) tepkimesi denir.
- ⇒ Sentez tepkimelerinde giren maddeler element veya bileşik olabilir ancak oluşan madde bileşiktir.
- ⇒ Sentez tepkimeleri genellikle ekzotermiktir.

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Sentez (Oluşum) ve Analiz (Ayrışma) Tepkimeleri

3. ANALİZ TEPKİMELERİ

- ⇒ Bir bileşiğin birden fazla kimyasal türe ayrışmasına analiz denir.
- ⇒ Analiz tepkimelerinde oluşan maddeler element veya bileşik olabilir.
- ⇒ Analiz tepkimeleri genellikle endotermiktir.

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

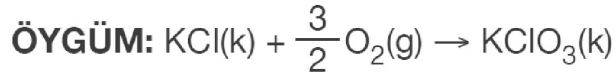
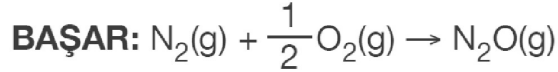
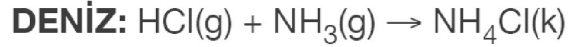
Sentez (Oluşum) ve Analiz (Ayrışma) Tepkimeleri

HIZ YAYINLARI

Öğretmen tahtaya kimyasal bir tepkime için;

- Sentez tepkimesidir.
- Endotermik bir tepkimedir.
- Homojendir.

özelliklerini yazıyor ve öğrencilerinden bu özelliklere sahip bir tepkimenin denklemini yazmalarını istiyor.

Yukarıda ismi verilen öğrencilerden hangisi kimyasal tepkimenin tahtaya yazılan 3 özelliğini de gösteren denklemi doğru yazmıştır?

- A) Deniz   B) Başar   C) Öygüm
D) Batu   E) Naz

TYT
KİMYA

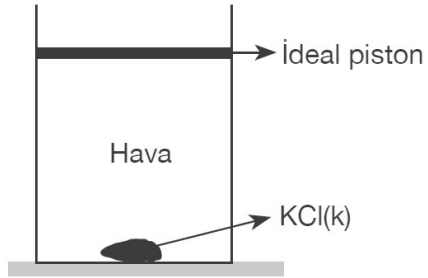

PARAKSİLEN
KİMYA

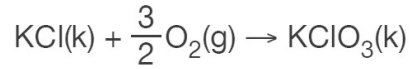
Sentez (Oluşum) ve Analiz (Ayrışma) Tepkimeleri

HIZ YAYINLARI

Aşağıdaki ideal pistonlu kapta bir miktar hava ve KCl katısı bulunmaktadır.

KCl katısı ve oksijen gazı,

denklemine göre tepkimeye giriyor.

Buna göre,

- I. Toplam katı kütlesi azalır.
- II. Kap ısınır.
- III. Toplam gaz kütlesi artar.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Sentez (Oluşum) ve Analiz (Ayrışma) Tepkimeleri

**DÖRT
DÖRTLÜK**
KONU PEKİŞTİRME TESTLERİ

Analiz (ayrışma) ve sentez (oluşma) tepkimeleri birbirinin tersi tepkimelerdir. Örneğin sudan hidrojen ve oksijen eldesi analiz tepkimesi iken, hidrojen ve oksijenden su eldesi sentez tepkimesidir.

Aşağıdakilerden hangisi sentez tepkimesidir?

- A) $\text{HCl(suda)} + \text{NaOH(suda)} \rightarrow \text{NaCl(suda)} + \text{H}_2\text{O(s)}$
- B) $\text{NaCl(suda)} + \text{AgNO}_3(\text{suda}) \rightarrow \text{AgCl(k)} + \text{NaNO}_3(\text{suda})$
- C) $2\text{KI(suda)} + \text{Pb}(\text{NO}_3)_2(\text{suda}) \rightarrow 2\text{KNO}_3(\text{suda}) + \text{PbI}_2(\text{k})$
- D) $\text{CaCO}_3(\text{k}) \rightarrow \text{CaO(k)} + \text{CO}_2(\text{g})$
- E) $2\text{Na(k)} + \text{Cl}_2(\text{g}) \rightarrow 2\text{NaCl(k)}$

**TYT
KİMYA**

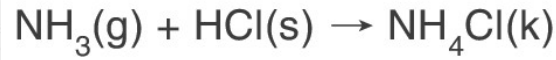

**PARAKSİLEN
KİMYA**

Sentez (Oluşum) ve Analiz (Ayrışma) Tepkimeleri

DÖRT
DÖRTLÜK
KONU PEKİŞTİRME TESTLERİ

Yaygın adı “nişadır” olan NH_4Cl eldesine ait olarak verilen

tepkimesi için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Nötralleşme tepkimesidir.
- B) Sentez tepkimesidir.
- C) 1 mol NH_3 ile 1 mol HCl artansız etkileşir.
- D) HCl yaygın adı tuz ruhu olan asittir.
- E) Oluşan tuzun sistematik adı amonyum klorürdür.

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Sentez (Oluşum) ve Analiz (Ayrışma) Tepkimeleri

SORU-3

Aşağıdaki tepkimelerden hangisi hem sentez hem yanma tepkimesidir?

- A) $\text{N}_2 + 3\text{H}_2 \rightarrow 2\text{NH}_3$
- B) $\text{CaCO}_3 \rightarrow \text{CaO} + \text{CO}_2$
- C) $\text{H}_2 + 1/2 \text{O}_2 \rightarrow \text{H}_2\text{O}$
- D) $\text{KClO}_3 \rightarrow \text{KCl} + 3/2 \text{O}_2$
- E) $\text{H}_2 + \rightarrow 2\text{HCl}$

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

HIZ YAYINLARI

TYT KİMYA

SORU BANKASI

TEST 83 Ü

ÇÖZÜNÜZ

video çözümleri

KİMYASAL TEPKİMELER VE DENKLEMLER
Sentez (Oluşum) ve Analiz (Ayrıştırma) Tepkimeleri

TEMEL DÜZEY
TEST 83

- Kimya öğretmeni, yarıma tepkimelerinde yakıcı madde olarak O_2 gazı kullandığını, sentez tepkimelerinde ise birden fazla maddenin kimyasal olarak birleşmesi sonucu daha büyük bir tenecek oluştuğu bilgileri öğrencilerine veriyor ve ardından aşağıdaki 4 denklemleri tahtaya yazıyor.
  - $KClO_3 + \frac{3}{2} O_2(g) \rightarrow KClO_3(l)$
  - $2AgBr + \frac{1}{2} O_2(g) \rightarrow Ag_2O(s)$
  - $H_2O(l) \rightarrow H_2(g) + \frac{1}{2} O_2(g)$
  - $C_2H_5OH(l) + 3O_2(g) \rightarrow 2CO_2(g) + 3H_2O(l)$
 denklemleri tahtaya yazdıktan sonra öğrencilerine soruyor. Buna göre, aşağıdaki öğrencilerden hangisi tepkimeleri doğru yazmıştır?

A) Sadece I ve II
B) Sadece I ve III
C) Sadece II ve III
D) Sadece I, II ve III
E) Sadece I, II, III ve IV
- Selin, arkadaşları ile aşağıdaki kaptaki tepkimenin gerçekleştiği ile ilgili hangi yargıya varabileceğini sorar.

$KClO_3 + \frac{3}{2} O_2(g) \rightarrow KClO_3(l)$

Yatışık sarı katmanlı sıvı.

Buna göre, lpe'ın verdiği cevaplarından hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III
- Arabeleğin hava yastıkları çarpma anında şişer. Darbeğin etkisiyle NaN_3 (sodyum azit = sodyum azotür) katı bozunarak,
  $2NaN_3(s) \rightarrow 2Na(s) + 3N_2(g)$
 tepkimesi olur. Açığa çıkan N_2 gazı hava yastığını şişirir. Verilen tepkimeyle ilgili,
  - Analiz tepkimesidir.
  - Homojen fazlıdır.
  - NaN_3 bir bileşiktir.
 yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III
- Öğretmen tahtaya kimyasal bir tepkimeyi şöyle yazıyor:
  - Sentez tepkimesidir.
  - Endotermik bir tepkime.
  - Homojendir.
 özelliklerini yazıyor ve öğrencilerinden bu özelliklere sahip bir tepkimenin denklemini yazmalarını istiyor.

DENİZ: $H_2(g) + Cl_2(g) \rightarrow 2HCl(g)$

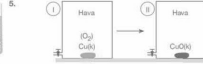
BASAR: $H_2(g) + \frac{1}{2} O_2(g) \rightarrow H_2O(l)$

ÖYÜM: $KClO_3 + \frac{3}{2} O_2(g) \rightarrow KClO_3(l)$

BATILAN: $CaCO_3(s) + CO_2(g) \rightarrow CaCO_3(s)$

NAZ: $HCl(aq) + NaOH(aq) \rightarrow NaCl(aq) + H_2O(l)$

Burada isim verilen öğrencilerden hangisi kimyasal tepkimenin tahtaya yazılan 3 özelliğini de gösteren denklemini doğru yazmıştır?

A) Deniz
B) Basar
C) Öyüm
D) Batı
E) Naz
-

Birinci kap bir miktar ısıtıldığında, kırmızı renkli bakır metalinden siyah renkte bakır (II) oksit (CuO) bileyiği oluştuğu gözlemleniyor.

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Toplam kütle değişmez.

B) Katı fazdaki ısıtma, havadaki oksijen miktarının azalmasıyla ilişkilidir.

C) Kapta toplam gaz yoğunluğu artar.

D) Yama ve sentez tepkimesi birlikte gerçekleşir.

E) Oluşan bileşik ile Cu_2O arasında katı oran $\frac{1}{2}$ ya da 2'dir.
- Aşağıdakilerden hangisi hem heterojen hem de sentez tepkimesine örnektir?

A) $CO(g) + Cl_2(g) \rightarrow COCl_2(g)$

B) $Na(s) + HCl(aq) \rightarrow NaCl(aq)$

C) $8Fe(s) + 5S_8(s) \rightarrow 8FeS(s)$

D) $Fe^{2+}(aq) + Ce^{4+}(aq) \rightarrow Fe^{3+}(aq) + Ce^{3+}(aq)$

E) $4Fe(s) + 3O_2(g) \rightarrow 2Fe_2O_3(s)$

191

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Asit – Baz Tepkimeleri

4. ASİT - BAZ TEPKİMELERİ

- ⇒ Yapısında hidrojen bulunduran ve suda çözündüğü zaman iyonlaşarak bu hidrojeni H^+ iyonu hâlinde suya veren maddelere asit denir.
- ⇒ Asitler ekşi tada sahiptir, meyvelerin yapısındaki ekşi tadın kaynağı taşıdıkları meyve asitleridir.

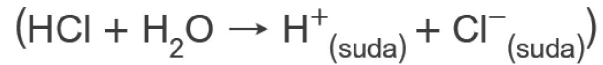
**TYT
KİMYA**

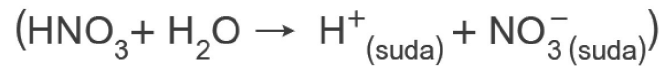
**PARAKSİLEN
KİMYA**

Asit – Baz Tepkimeleri

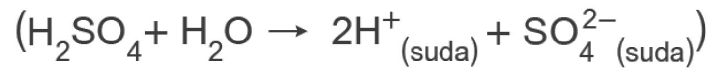
HCl: Hidroklorik asit

HNO_3 : Nitrik asit

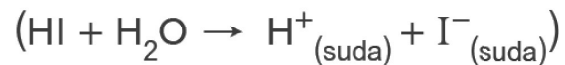
H_2SO_4 : Sülfürik asit

CH_3COOH : Asetik asit

HI: Hidroiyodik asit

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

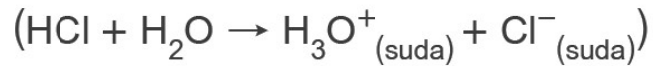
Asit – Baz Tepkimeleri

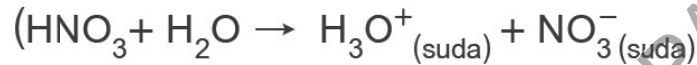
NOT

⇒ Asitler suya H_3O^+ veren maddeler olarak da tanımlanabilir. Bunun sebebi suya verilen H^+ su ile birleşerek H_3O^+ ya dönüşmesidir.

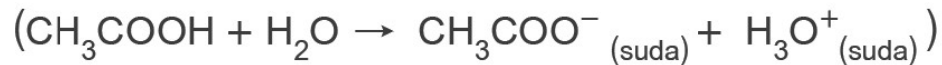
HCl: Hidroklorik asit

HNO_3 : Nitrik asit

CH_3COOH : Asetik asit

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Asit – Baz Tepkimeleri

- ⇒ Yapısında hidroksit bulunduran ve suda çözüldüğü zaman iyonlaşarak bu hidroksiti OH^- iyonu hâlinde suya veren maddelere baz denir.
- ⇒ Bazlar acı tada sahiptir ayrıca ele kayganlık hissi verirler.
- ⇒ Sabunlar baz özelliğinden dolayı kayganlık hissi verir.

**TYT
KİMYA**

**PARAKSİLEN
KİMYA**

Asit – Baz Tepkimeleri

LiOH: Lityum hidroksit

NaOH: Sodyum hidroksit

KOH: Potasyum hidroksit

Ba(OH)₂: Baryum hidroksit

Al(OH)₃: Alüminyum hidroksit

NH₃ : Amonyak

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Asit – Baz Tepkimeleri

- ⇒ Asit baz tepkimelerinde asitliğe neden olan H^+ iyonu ile bazlığa neden olan OH^- iyonu birleşerek suya dönüşür:

- ⇒ Bu tepkime asit baz tepkimesinin net iyon denklemidir.
- ⇒ Asit ve bazdan geri kalan iyonlar ise birleşerek tuzu oluşturur.
- ⇒ Asit ve bazın tepkimeye girerek tuz ve su oluşturmalarına nötralleşme tepkimesi denir.

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

PARAKSİLEN KİMYA

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Asit – Baz Tepkimeleri

PARAKSİLEN KİMYA

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Asit – Baz Tepkimeleri

PARAKSİLEN KİMYA

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Asit – Baz Tepkimeleri

- ⇒ Nötrleşme tepkimeleri ekzotermiktir.
- ⇒ NH_3 bazı OH içermediği için asitlerle tepkimesinden su açığa çıkmaz.

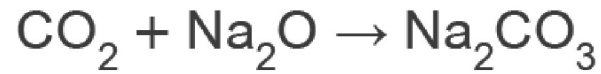
**TYT
KİMYA**

**PARAKSİLEN
KİMYA**

Asit – Baz Tepkimeleri

⇒ Nötrleşme tepkimelerinde asit yerine asidik oksit, baz yerine bazik oksit kullanılırsa su açığa çıkmaz.

PARAKSİLEN KİMYA

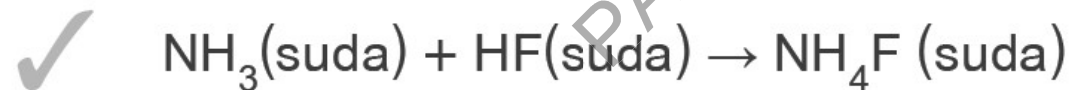
TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Asit – Baz Tepkimeleri

- ⇒ H^+ iyonu ile OH^- iyonunun birleşerek yüklerini nötrleştirip suya dönüşmesine nötralleşme adını veririz.
- ⇒ Bu nedenle su açığa çıkmayan asit-baz tepkimeleri (eğer susuz ortamda yapılıyorsa) nötralleşme olarak adlandırılmaz.

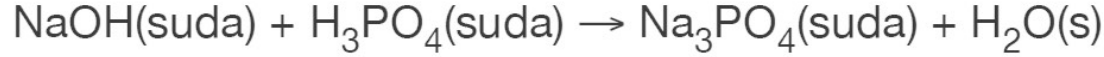
TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Asit – Baz Tepkimeleri

HIZ YAYINLARI

Yukarıda verilen tepkime denklemi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Hem nötralleşme hem de asit – baz tepkimesidir.
- B) En küçük tamsayılarla denkleştirildiğinde H_2O 'nun katsayısı 3 olur.
- C) Oluşan sulu çözelti elektriği iletir.
- D) Net iyon denklemi
$$3\text{Na}^+(\text{suda}) + \text{PO}_4^{3-}(\text{suda}) \rightarrow \text{Na}_3\text{PO}_4(\text{suda})$$
 şeklindedir.
- E) Isı veren bir tepkimedir.

TYT
KİMYA

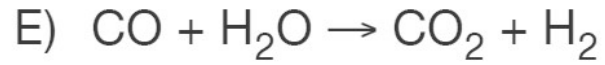
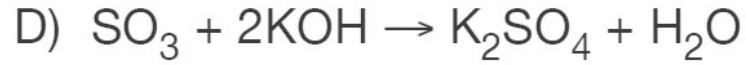
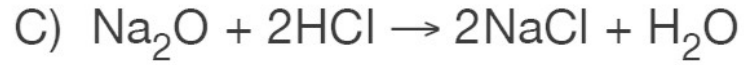
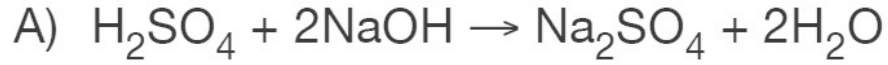

PARAKSİLEN
KİMYA

Asit – Baz Tepkimeleri

HIZ YAYINLARI

Aşağıdakilerden hangisi asit – baz tepkimesi değildir?

PARAKSİLEN KİMYA

TYT
KİMYA

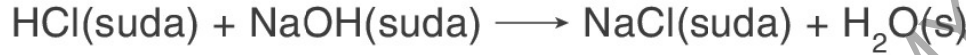

PARAKSİLEN
KİMYA

Asit – Baz Tepkimeleri

Sodyum hidroksit ve hidroklorik asitin tepkimesi aşağıda verilmiştir.

Buna göre

- I. Tepkimede tuz oluşur.
- II. Nötrleşme tepkimesidir.
- III. Asit ve baz eşit mollerde karışırsa ortam nötr olur.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) I ve III   E) I, II ve III

**TYT
KİMYA**

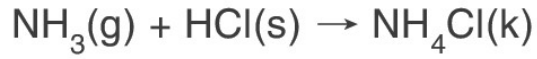

**PARAKSİLEN
KİMYA**

Asit – Baz Tepkimeleri

DÖRT
DÖRTLÜK
KONU PEKİŞTİRME TESTLERİ

Yaygın adı “nişadır” olan NH_4Cl eldesine ait olarak verilen

tepkimesi için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Nötralleşme tepkimesidir.
- B) Sentez tepkimesidir.
- C) 1 mol NH_3 ile 1 mol HCl artansız etkileşir.
- D) HCl yaygın adı tuz ruhu olan asittir.
- E) Oluşan tuzun sistematik adı amonyum klorürdür.

TYT
KİMYA

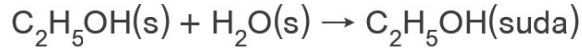
PARAKSİLEN
KİMYA

Asit – Baz Tepkimeleri

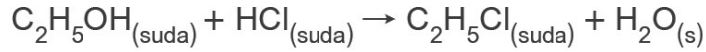
SORU-4

Etil alkol (C_2H_5OH) suda:

denkleminde göre moleküler olarak çözünen bir maddedir.

Etil alkol çözeltisi HCl çözeltisi ile etkileştirilince:

tepkimesine göre etil klorür (C_2H_5Cl) ve su oluşur.

Buna göre yukarıdaki sistem ile ilgili olarak verilen

- I. Etil alkol bir bazdır.
- II. HCl bir asittir.
- III. C_2H_5Cl bir tuzdur.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

HIZ YAYINLARI

TYT KİMYA

SORU BANKASI

TEST 84 Ü

ÇÖZÜNÜZ

YKS
TAYIN

KYNTASAL TEPKELME VE KEMLEMLER
Asit - Baz Tepkimesi

TEMEL 80

TEST 80

1. Aşğıdakilerden hangisi asit - baz tepkimesine örnek olamaz?

- $\text{Ca(OH)}_2 + \text{CO}_2 \rightarrow \text{CaCO}_3 + \text{H}_2\text{O}$
- $\text{H}^+ + \text{OH}^- \rightarrow \text{H}_2\text{O}$
- $\text{Na} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{NaOH} + \frac{1}{2}\text{H}_2$
- $\text{MgO} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{MgSO}_4 + \text{H}_2\text{O}$
- $3\text{NH}_3 + \text{H}_3\text{PO}_4 \rightarrow (\text{NH}_4)_3\text{PO}_4$

Bu bilgiye göre;

$\text{SiH}_4 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{SiO}_2 + \text{H}_2$ tepkimesinde silisyumun azami yükseltgenme derecesi kaç olur?

$\text{SiH}_4 + \text{XOH} \rightarrow \text{X} + \text{H}_2\text{O}$ tepkimesinde X nedir?

denkleştirilmiş tepkimenin oksidasyon sayıları toplamı kaç olur?

A) 17 B) 14 C) 13 D) 12 E) 8

3. Aşağıdaki tepkimelerde H_2SO_4 ile ilgili özellikler verilmiştir. Hangisi yanlıştır?

'Yukarıdaki sistemde burette bulunan KOH çözeltisi, erlenmaye'deki HCl çözeltisi üzerine damla damla ekiliyor.

Buna göre;

- Nötrleşme tepkimesi gerçekleşir.
- Nötrleşme tepkimesi gerçekleşir.
- Oluşan tuzun sulu çözeltisi elektrik akımını iletir.
- Yargılardan hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

4. $\text{NaOH(sulu)} + \text{H}_2\text{PO}_4^-(\text{sulu}) \rightarrow \text{Na}_2\text{HPO}_4^-(\text{sulu}) + \text{H}_2\text{O}$ tepkimesinde H_2PO_4^- iyonunun tepkime denklemini ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- Hem nötrleşme hem de asit - baz tepkimesidir.
- En küçük tamsayılarla denkleştirildiğinde H_2O 'nun katsayısı 3 olur.
- Oksidasyon potansiyeli elektrikli iletir.
- NaOH'ya tepkime verir.
- $3\text{Mg(sulu)} + \text{PO}_4^{3-}(\text{sulu}) \rightarrow \text{Mg}_3(\text{PO}_4)_2(\text{sulu})$ tepkimesinde H_2O ya tepkime verir.

5. Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- Bazın katılığı ile asidin anyonuna tepkimeye girecek tuz oluşur.
- NH_3 ve HCl gazlarının tepkimesi nötrleşme tepkimesine örnektir.
- Metalen ve anyonun iyonunun hidroksit bileşimine baz adı verilir.
- Hidrojenin halojenlerle veya köklerle yapıldı bileşimlere asit adı verilir.
- Nötrleşme tepkimesi sonucu oluşan karmış elektrikli iletir.

6. Öğretmen asit - baz tepkimelerinden tuz oluşumunu anlatırken,

- 'Bal asit sarması arasında verdiği asit hısı NaHCO_3 (Sodyum bikarbonat = Yemek sodası) gibi maddelerle indirir.
- 'Bir epek asit sarmasında ise hısısselen asit aynı olmasın' der.
- ' $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ asit hısı $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ - OH sulu çözeltisi (sirke) ile indirir.

bilgilerine veriyor.

Buna göre, öğrencilerden hangisinin verilen bilgi ile ilgili yanlış yorum yapıyor olur?

- Tüpe: Epek aynı sarmasına salılanan madda bazdır.
- Yıldız: Bal aynı sarmasına salılanan madda asittir.
- Ayça: Sirke, baz türü; yemek sodası ise asit türü maddesidir.
- İrem: Bal aynı sarmasında verdiği asit hısısselen dremek iyonı kullanan yemek sodası bazlık köklerle eştir.
- Bal: Bal asit ve epek aynı sarmasına salılanan asit hısısselen dremek iyonı kullanan yemek sodası indirir.

1-C 2-A 3-E 4-B 5-D 6-E 7-A 8-C

1/1

Çözünme – Çökelme Tepkimeleri

5.ÇÖZÜNME - ÇÖKELME TEPKİMLERİ

- ⇒ İki sulu çözeltinin karışarak yeni ve suda çözünmeyen bir tuz oluşturması ile gerçekleşen tepkimelere çözünme-çökelme tepkimesi denir.
- ⇒ Çözünme - çökelme tepkimesi maddelerin fiziksel hâlinen anlaşılır, bir çözünme çökelme tepkimesinde maddelerin fiziksel hâlleri;

şeklindedir.

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Çözünme – Çökelme Tepkimeleri

**TYT
KİMYA**

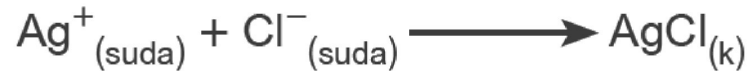

**PARAKSİLEN
KİMYA**

Çözünme – Çökelme Tepkimeleri

- ⇒ Çözünme-çökelme tepkimelerinde çöken maddenin nasıl çöktüğünü gösteren tepkimeye net iyon denklemi, çökmeyen iyonlara ise seyirci veya gözlemci iyon denir.

Net İyon Denklemi:

Seyirci iyonlar : Na^+ ve NO_3^-

- ⇒ Çözünme çökelme tepkimelerinde 1A metallerinin tuzları ve NO_3^- iyonunun tuzları genellikle seyirci iyondur.

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Çözünme – Çökelme Tepkimeleri

NOT

- ⇒ Tepkime denkleminin girenlerinde O_2 varsa: YANMA.
- ⇒ Basit kimyasal türler daha büyük bileşikler oluşturuyorsa: SENTEZ
- ⇒ Büyük bileşikler küçük kimyasal türlere ayrışıyorsa: ANALİZ.
- ⇒ Maddelerin sulu çözeltileri birbiri ile tepkime verip çökelek (katı) oluşturuyorsa: ÇÖZÜNME ÇÖKELME.
- ⇒ Asit ve baz tepkimeye girip tuz ve su oluşuyorsa: NÖTRALLEŞME.

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Çözünme – Çökelme Tepkimeleri

HIZ YAYINLARI

$\text{Ca}(\text{NO}_3)_2$ ve Na_2SO_4 sulu çözeltileri karıştırıldığında kalsiyum ve sülfat iyonları çökelti oluşturuyor.

Bu tepkimenin net iyon denklemi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) $\text{Na}^+(\text{suda}) + \text{NO}_3^-(\text{suda}) \rightarrow \text{NaNO}_3(\text{suda})$
- B) $\text{Ca}^{2+}(\text{suda}) + \text{SO}_4^{2-}(\text{suda}) \rightarrow \text{CaSO}_4(\text{k})$
- C) $\text{Ca}^+(\text{suda}) + \text{SO}_4^-(\text{suda}) \rightarrow \text{CaSO}_4(\text{k})$
- D) $\text{Na}^+(\text{suda}) + \text{NO}_3^-(\text{suda}) \rightarrow \text{NaNO}_3(\text{k})$
- E) $\text{CaSO}_4(\text{k}) \rightarrow \text{Ca}^{2+}(\text{suda}) + \text{SO}_4^{2-}(\text{suda})$

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

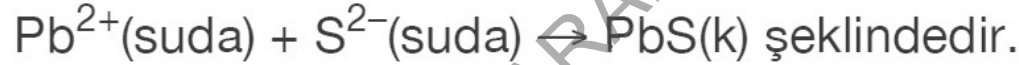
Çözünme – Çökelme Tepkimeleri

HIZ YAYINLARI

tepkimesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) PbS_2 çökeleği oluşur.
- B) Na^+ ve NO_3^- seyirci iyonlardır.
- C) Oluşan çözelti elektriği iletir.
- D) Çözünme – çökelme tepkimesidir.
- E) Tepkimenin net iyon denklemi,

TYT
KİMYA

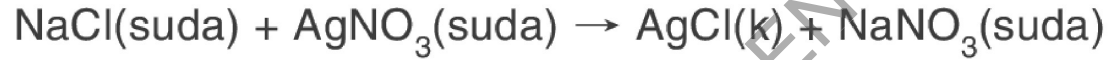
PARAKSİLEN
KİMYA

Çözünme – Çökelme Tepkimeleri

**DÖRT
DÖRTLÜK**
KONU PEKİŞTİRME TESTLERİ

Çözünme-çökelme tepkimelerinde çözelti içinde bulunan ancak tepkime vermeyen iyonlara seyirci iyon veya gözlemci iyon denir.

Buna göre

tepkimesinde seyirci (gözlemci) iyonlar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Na^+ ve Cl^- B) Na^+ ve NO_3^- C) Ag^+ ve Na^+
D) Cl^- ve NO_3^- E) Ag^+ ve Cl^-

**TYT
KİMYA**

**PARAKSİLEN
KİMYA**

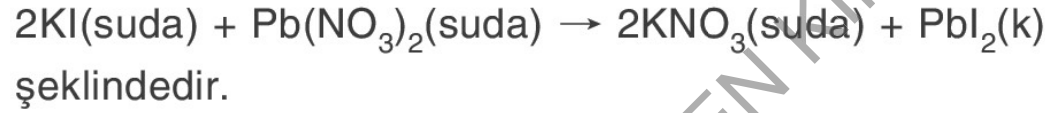
Çözünme – Çökelme Tepkimeleri

DÖRT
DÖRTLÜK
KONU PEKİŞTİRME TESTLERİ

KI ve $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$ çözeltileri karıştırıldığında,

I. Aralarında kimyasal bir olay gerçekleşir.

II. Tepkime denklemi,

III. Net iyon denklemi,

IV. Gerçekleşen olay, su borularındaki tortuların oluşumu ile benzerdir.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve IV

D) I, II ve III

E) I, II ve IV

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

Çözünme – Çökelme Tepkimeleri

SORU-5

Aşağıdaki tabloda bazı tepkimeler ve bu tepkimelerin türleri verilmiştir.

	Tepkime	Tepkime Türü		
		Analiz	Sentez	Yanma
I	$C + O_2 \rightarrow CO_2$		✓	✓
II	$CaO + CO_2 \rightarrow CaCO_3$		✓	✓
III	$KClO_3 \rightarrow KCl + 3/2O_2$	✓		
IV	$CH_4 + 2O_2 \rightarrow CO_2 + 2H_2O$			✓
V	$N_2 + 3H_2 \rightarrow 2NH_3$		✓	

Tabloda verilen tepkimelerden hangisinin türü işaretlenirken yanlışlık yapılmıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

TYT
KİMYA

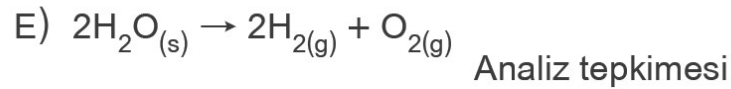
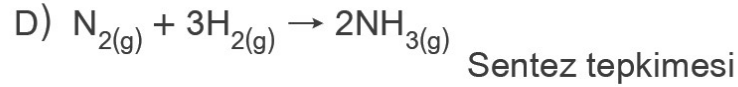
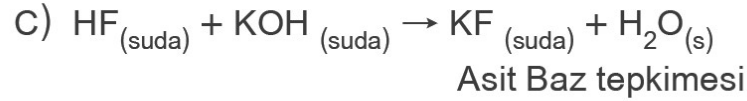
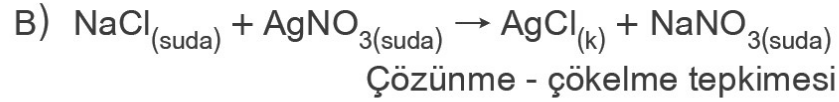
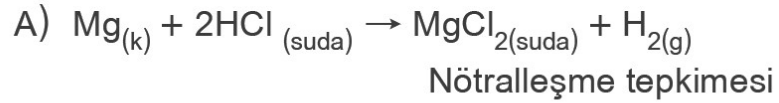
PARAKSİLEN
KİMYA

Çözünme – Çökelme Tepkimeleri

ÖSYM BENZER SORU -6 | 2014

Aşağıdaki tepkimelerden hangisinin türü yanlış olarak verilmiştir?

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA

HIZ YAYINLARI TYT KİMYA SORU BANKASI TEST 85-87 ARASINI ÇÖZÜNÜZ

ORTA DÜZEY
TEST 87

KİMYASAL TEPKİMELER VE DENKLEMLER
Bölüm Tekrar Testi

7. Aşağıda bazı bileşik çiftlerinin yaygın adı ile karışlarında oluşturabilecekleri ürünler verilmiştir.

Buna göre, hangi ürünün formülü yanlış verilmiştir?

Bileşik çifti	Oluşan ürün
A) Tuz ruhu + Sudokositik	$\text{NaCl} + \text{H}_2\text{O}$
B) Sodyum + Nitrosülitik	$\text{KNO}_3 + \text{H}_2\text{O}$
C) Sodyum + Süstetik	$\text{CH}_3\text{COONa} + \text{H}_2\text{O}$
D) Amonyak + Süstetik	$\text{NH}_4\text{Cl} + \text{H}_2\text{O}$
E) Sodyum + Tuz ruhu	$\text{CaCl}_2 + \text{H}_2\text{O}$

8. $\text{CaO} + \text{H}_3\text{PO}_4 \rightarrow \text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 + \text{H}_2\text{O}$
Yukarıda verilen denklemin $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$ katsayısı 1 olacak şekilde denkleştirildiğinde CaO , H_3PO_4 ve H_2O 'nın katsayıları kaç olur?

	CaO	H_3PO_4	H_2O
A)	3	2	1
B)	2	3	2
C)	1	2	3
D)	1	1	3
E)	2	2	3

9. $\text{SO}_2 + \frac{1}{2}\text{O}_2 \rightarrow \text{SO}_3$

$\text{SO}_2 + \text{O}_2 \rightarrow$ Tepkime olmaz

$\text{N}_2\text{O}_5 + \text{O}_2 \rightarrow$ Tepkime olmaz

Yukarıda verilen tepkimelere göre,

- SO_2 ve H_2O_2 oksijene karşı asaldır.
- N_2O_5 'teki N, en yüksek yükseltgenme basamağına ulaşmış için yanmaz.
- SO_2 'deki S en yüksek yükseltgenme basamağına ulaşmadığı için yanar.

Yargılardan hangileri doğrudur? (N, H_2O)

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10. • Saf bir X maddesi yakıldığında sadece CO_2 gazı oluşuyor.
• Saf bir Y maddesi yakıldığında ise $\text{CO}_2(\text{g})$ ve $\text{H}_2\text{O}(\text{g})$ oluşuyor.

Buna göre;

- X bir elementtir.
- Y bir bileşik değildir.
- Y yakıldığında oksijen bulunmaz.
- Y yakıldığında su bulunur.

Yargılardan hangileri doğru olabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

11. Sabit hacim ve sıcaklıktaki kapalı bir kaptaki gerçekleşen,

$\text{Fe}(\text{OH})_3 + \text{CO}(\text{g}) \rightarrow \text{Fe}(\text{O}) + \text{CO}_2(\text{g})$

tepkimesi ile ilgili;

- Katı kütle azalır.
- Gaz kütlesi artar.
- Gaz yoğunluğu artar.
- Kütle değişmez.

Yargılardan hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve III E) I, II, III ve IV

12. Kimyasal tepkimeler ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- Azotun yanması ile ilgili olarak tüm yanma olayları endotermiktir.
- Endotermik tepkimeler yalnızca bir kaptaki gerçekleşir. Bu kaptan ısı çıkar.
- Bir asit ile bazın sulu çözeltileri karıştırıldığında nötralleşme tepkimesi gerçekleşir.
- Bir organik bileşik yakıldığında sadece CO_2 ve H_2O açığa çıkar. Bu bileşimin yapısında kesinlikle C ve H vardır.
- Ag metalinin HCl 'de ile tepkimeye girmemesi, Ag'nin HCl 'ye karşı asal olduğunu gösterir.

7-D 8-C 9-E 10-E 11-E 12-A

TYT
KİMYA

PARAKSİLEN
KİMYA